

A VILÁG

ELŐFIZETESI ÁRA POSTÁN SZÁLLITVA VÁLLALATOKNAK ÉS PÉNZINTÉZETEKNEK 1000 LEI.

TULAJDONOS-FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. PAP TIBOR

TELEFONSZÁM: 2835

TÖRVÉNYSZÉKI LAJSTROMOZÁSI SZÁM: 53.
DOSAR No. 3814. TRIB. CLUJ.

Kiadóhivatal: Cluj, Calea Moșilor 81. sz.

Királyi szavak:

Már megkeresztelésed óta arra voltál hivatva, hogy a hadseregé legyél, mert a királyi keresztcsülők mellett a hegyivadások büszke katonái is melletted álltak. Ezek már bölcsődben szerettek és állandóan örködtek feletted.

Ebben az ünnepélyes pillanatban, amikor alapos katonai felkészültség után magadra öltöd a tiszti egyenruhát, nem egy ünnepi köntöst veszel magadra, hanem a hitnek és kötelességtudásnak vértjét.

ÖFELSÉGE II. CAROL KIRÁLY

Hercegi szavak:

Meghallgatva a hozzám intézett szavakat, megértettem, hogy ma tett esküm örökké Királyomhoz és Hazámhoz köt.

Házunk hagyományait követve, a mai napon az ország katonáinak sorába léptem, ahol hittel, munkával és áldozatkészséggel kívánom hazámat szolgálni.

MIHAI NAGYVAJDA

Hollandia felkészül a háborúra

A holland kormány megkezdte a német határ közelébe eső területek háborús készenlétébe helyezését. A határmentét vízzel árasztották el és tankcsapdákat építettek.

nek, hogy a harcokcsik támadását ilyen módon tudják megakadályozni.

Nagyon erős német lovas és mo-

toros egységek felvonulását figyeltek meg végig a határ mentén.

A holland hadsereget teljesen mozgósították.

Olaszországban nem tartják tartósnak a német-orosz barátságot

Rómából jelentik: (Rador). A Stefani iroda jelenti: „A Komintern különös felhívása az európai kormányokhoz és az Egyesült Államokhoz” című és „Mi igaz és mi hamis” alcímű alatt Virginio Gayda a Giornale d'Italia című lapban nagy cikket közöl. Ebben a kikkiró elsősorban rámutat, hogy a kommunista internacionálé vádlóként lépett fel Anglia, Franciaország és Németország ellen különbség nélkül és a hadviselő felek közötti konfliktusban saját érdekeit tartja szem előtt, amely arra szorítkozik, hogy újabb gazdagságra tegyen szert. Az olasz lap ezután felteszi a kérdést, hogy mi a különbség a Komintern és a moszkvai kormány között? Valójában — folytatja a cikk — a Komintern

Oroszország nemcsak arra tesz kísérletet, hogy megnagyobbodjon, hanem a természeti kincseknek be tudható gazdasági előnyeit éppen úgy kihasználja és épp olyan politikai alkudozásokra és nyomásokra használja fel, mint a kapitalista államok. A szovjet nem a bekeért dolgozik, hanem

husz éve a háboru érdekében folytat munkát, mert ettől várja a kommunista forradalmat.

Ezt bizonyítja Külsőmongóliában, Kinában és Spanyolországban való

közbenlépése. Ami pedig Oroszország azon állítólagos szerepét illeti, hogy a béke őrzője a Balkánon, egész Európa már kezdettől elismerte, hogy

ezt a szerepet Olaszország vállalta és nem pedig a kommunista Oroszország.

Olaszország távolmaradása bármilyen háborús ténykedéstől. határokat szabott a konfliktusnak, amelyet mégis bizonyos mértékben kiszélesített Oroszország közbelépése Lengyelországban.

Forradalom fenyeget Litvániában, mert beszüntették a nagybirtokok további felosztását

Vilnóból jelentik: A litván kormánybiztos határozatot tett közre, amelynek értelmében beszüntetik a nagybirtokok további felosztását. Az oroszok ugyanis, amikor bevonultak a wilnói kerületbe, azonnal megkezdték az itteni lengyel nagybirtokok és nagyüzemek felosztását.

A kormánybiztos határozata a wilnói kerületben élő kisgazdák egyrészenek ellenállásába ütközött

és több helyiségben szabotázsmozgalom indult. A szabotázsmozgalom mind nagyobb méreteket ölt és már erőszakos tettekben is kirottant. Így Prystor volt lengyel miniszterelnök kastélyát kedden a szabotáló gazdák felgyújtották. A kastélyt a tűz megrongálta és több gazdasági épület porráégett. Prystor miniszterelnök, mint emlékeztetés, még szeptember közepén Varsóban öngyilkos lett.

Egy szerb miniszter beszéde a jugoszláv-magyar barátságról és a kisebbségről

Belgrádból jelentik: Bealics közlekedésügyi miniszter tegnap Nagybácskerekén beszédet mondott a jugoszláv-magyar barátságról. Jugoszlávia népeinek — mondotta — követnie kell az egykori nagyszerb hazafi Militics Szvetozár tanítását, aki lelkes barátja volt a kisebbségeknek, különösen a magyaroknak, akikkel együtt harcolt 1848-ban a közös ellenség az osztrákok ellen. Militics tanításainak alapján kell a jugoszláv magyar barátságot még jobban elmélyíteni. A régi sebeket hegesszük be és hagyjunk meg mindenkit békén nemzetiségében. El kell ismernünk a kisebbségeknek nyelvét és kulturáját, de a kisebbségeknek is el kell ismerni azt, hogy Szerbiában élnek és jó hazafiak.

Külpolitikai tekintetben azt mondotta Bealics miniszter, hogy Európa ma hadiállapotban van. Ebben a nehéz helyzetben jugoszláviának továbbra is szigorúan meg kell tartania semlegességét és ápolni kell barátságát szomszédaival. Bulgáriához — mondotta — örök barátság fűz, Romániával nemcsak szövetségi viszonyban, de legjobb baráti viszonyban vagyunk, baráti viszony köt Olaszországhoz, Németországhoz és most Magyarországgal építjük ki a megértés útjait. Eleget harcoltunk, most már békén akarunk élni, ez azonban nem jelenti azt, ha veszély fenyegeti hazánkat, meg ne védjük függetlenségünket.

Belgrádból jelentik: Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök elnöklésével a kormány tagjainak, valamint a kormányt támogató pártok elnökeinek bevonásával értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy kirják az általános képviselő választásokat. Egy bizottság alakult a titkos választói törvényjavaslat megalkotására.

Belgrádból jelentik: A szlovén tartományban munkás és parasztmozgalom cimen új párt alakult, amelyről a Slovenec című lap, mely Korosec miniszter sajtóorganauma, azt írja, hogy abban a kommunisták, a szélső jobboldali elemek és a radikális ifjuság foglalnak helyet. A pártot nyílt és titkos kommunista barátsággal vádolják meg és első gyűléseit betiltották.

Al Capone kiszabadult a börtönből

(Chicago. Reuter). Al Capone, a világhírű gangszter ezen a héten kiszabadult a fegyházból. Al Capone az újságírók előtt kijelentette, hogy mint békés polgár akarja élete hátralevő részét leélni floridai pán-célos világában.

nemcsak a demokrata államokat vádolja, hanem a hitleri Németországot is,

amelyet nemrég a moszkvai kormány tagjai, mint szövetségest üdvözöltek. Ez azt jelenti, hogy

nincs teljes összhang Moszkva és Berlin között és a szovjet kormányt a destruktív kommunizmus uralja cselekedeteiben és ez szabja meg irányelveit

Uj adatok a legmodernebb és leghatásosabb hadviselési módról: a rádióháborúról

Öt adó — nyolcvanegy-féle h iradás

Ma a hadviselés egyik legfontosabb fegyvere a rádió, pedig alig fél éve, hogy először kísérelték meg külpolitikai célokra felhasználni. 1939. júliusában történt meg először, hogy a német leadóállomások francia nyelven kezdtek tendenciózus külpolitikai híreket terjeszteni. A francia állomások a zonnal riposztotak és azóta az információs háború hihetetlenül kifejlődött. Hogy mennyire, azt legjobban az a kis táblázat mutatja, amelyből kitűnik, hogy az egyes állomások hány nyelven adnak a jelen pillanatban információs híradást.

Páris P. T. T.	16 nyelven
London B. B. C.	15 nyelven
Róma Ejar	20 nyelven
Berlin	12 nyelven
Moszkva	18 nyelven

Igy aztán nem csoda, hogy ha a hallgató gyakran gyönyörködhet abban, amint a hangszóróból berlini akcentussal szidják a nemzeti szocialista renszert, vagy walesi dialektusban Churchillt és Chamberlaint.

„BERLIN jelenti: a nemzeti szocialista vezetők ölték meg Fritschet“

De ez az étherháborúnak csak első, legkezdetelegesebb formája. Mert hiszen az emberek legnagyobb része nagyjában ismeri már a rádióhullámok elosztását és tudja, hogy tárcsájának melyik pontján melyik állomás jelentkezik, — akár milyen nyelven szólal is meg az.

Már sokkal modernebb harc módszer volt az, amikor Hamburg hirtelen megváltoztatta hullámhosszát és Toulouse helyén jelentkezett a francia hallgatóknak és „rendkívüli híradásban“ jelentette be hogy a vizsgálóbizottság megállapításai szerint az Athéniát Churchill súlylyesztette el és a francia nép több helyen fellázadt a megokolatlan németellenes háború miatt

Toulouse szpikerének napokon át kellett hangoztatnia, hogy az említett leadás idején a toulousi adó antennájában nem keringett áram, viszont közben már Toulouse is ellentámadásba ment át és Königs-wusterhausen hullámhosszán és az ottani szpiker hangjához megdöbentően hasonló hangon jelentette be, hogy Fritschet a nemzeti szocialista vezetők ölték meg és szóról-szóra közölte Knickerbocker ismeretes riportját a német vezetők vagyonsempészéséről.

Azóta ez a hullám-lopás általános uzussá lett és nincs ellene védekezés.

Az Ether Intelligence Service

Nincs ellene védekezés, de a kormányok mégis tisztában akarnak lenni azzal, hogy ki üt rajtuk és kit üthetnek vissza. Ezért valóságos rádiókém-szervezeteket állítottak fel minden nagyobb stúdióban,

egy-egy hatalmas teremben kis asztaloknál ül ötven-hatvan ember, fűhallgatóval a fején és naphosszat egyetlen egy állomást hallgat és gyorsírással jegyez minden egyes szót, amit a bekapcsolt állomás ki-sugároz. Ez a rádiókémkedésnek egyik, hogy úgy mondjuk, leglegálisabb módja.

De vannak más módjai is. Minden állam valóságos Intelligence Servicet szervezett be, akik az „ellenséges“ stúdiók körül lebzselnek és nem egyszer előre megtudják, hogy mikor készül a fent leírtéhoz hasonló „rajtaütés“.

Ennek volt betudható, hogy a

mult héten egyszerre két London B. B. C. szólalt meg ugyanazon a hullámhosszon és míg az egyik bejelentette, hogy az angol hajóhad pótolhatatlan veszteséggel szenvedett a német tengeralattjáróharc következtében és felsorolta a német adatokat az elsüllyesztett angol hajókról, ugyan azon a hullámhosszon az eredeti B. B. C. bejelentette, hogy „német érheralattjáró támadta meg hullámhosszunkat és hazugságbombákkal torpedóz“ majd mondatról mondatra cáfolta az állomás állításait.

Igy írják le a külföldi lapok a modern étherháborút.

Egy házasságtörés ára : száz frank

Természetesen nem Európáról van szó. Amerikában még mindig élnek olyan törzsek, akik nem ismerik el a „civilizáció“ törvényeit a házasság legszentebb kötelékei között sem. E félvad törzseknek más fogalmaik vannak a hűtlenségről, mint a kulturált európai embereknek és ilyenformán más a bíráskodásuk is. Ha e néptörzsnek valamely tagja hűtlenséget követ el, a férj megcsalja feleségét, vagy viszont, nem fegyverrel, vagy valóperrel intézik el a családi konfliktust. Külön házassági törvényszékük van, mely bevizsgálja az esetet és ha bebizonyítást nyert a hűtlenség, összeül a törzsek tanácsa és a házasságtörő

férjet, vagy asszonyt száz frank pénzbírságra ítéli. E mellett a hűtlen házastól tartozik a megcsalt-nak a száz frankon kívül egy juh-ot is beszoigáltatni — fájdalom-díjként.

Ezt az igazságszolgáltatást nehezen lehetne az európai formákra átvonakoztatni. Tessék csak elképzelni az európai férjet, aki mindannyiszor, amikor megcsalja nejét, leszurkolja a száz frank hűtlenségi bírságot. Vagy a megcsalt férjnek milyen juh-állománya lenne „nagyassága“ ballépése után. Tehát a kulturáltan törzsek még így gondolkodnak és — hiába — a házasságtörésnél is — ahány ház annyi szokás...

SZÍNHÁZ

A kis gróf

Péntek este eleveníti fel a színház a régi, híres Martos-Rényi operettet: a Kis gróf-ot. A gyönyörű muzsikája, ötletes meséje darab legtöbb száma bevonult a könnyű zene időtálló alkotásai közé. Az új betanítás Gróf László és

Stefanidesz József munkája. Az előadásokat bérletszünetben tartják meg s annak egyik érdekessége, hogy a színház prominens tagjai mellett a női főszerepeket vendégképpen új erők, Sántha Ilona és Szentlászai Erzsébet éneklék.

Játszanak bizalommal

LOTERIA DE STAT

COLECTURA OFICIALA nál

Főelárusítóhely: Cluj, Str. Reg. Maria No. 46.

A jövő hét nagy színházi eseményei

Hétfőtől; Tul a Nagy Krivánon, Stefanidesz Illy vendégfelléptével.
Péntektől: Velencei kaland, Szabados Árpád és Chiff.

Tul a Nagy Krivánon

Stefanidesz Illy vendég-felléptével

Jövő héten ujtja fel a színház Farkas Imre bűbajos, nagyszerű operettjét, a Tul a Nagy Krivánon-t. Ebben a gyönyörű, régen nem adott, de mind szövegében, mind zenéjében értékes operettben kezdi meg vendégjátékát Stefanidesz Illy, aki kolozsvári sikerei után a kassai közönséget is meghódította. Stefanidesz Illy kétévi távolléte alatt is tovább fejlődött hangban és játékban és fellépései bizonyára telt házakat fognak vonzani.

A Thalia Magyar Színház műsora :

Szombat este 9: **Paprikás csirke.** (Negyedszer.)

Vasárnap d. u. 3: **Gyimesi vad-virág.** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: **Paprikás csirke.**

Vasárnap este 9: **Kis gróf.**

Hétfő este fél 9: **Tul a Nagy Krivánon.** (Farkas Imre gyönyörű operettje. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Stefanidesz Illy, mint vendég, Kovács Kató, Báza Eva, Csóka József, Borovszky Oszkár, Szentes Ferenc, Szendrey Mihály, Csengeri Aladár, Gulácsy Albert, Deésy Jenő a főszerepekben. Premierbérlet 10. sz.)

Kedd este fél 9: **Tul a Nagy Krivánon.** (Rendes bérlet 10. sz.)

Dr. Borbély nem költözik Magyarországra

Egy ujság közlemény nyomán az a hír terjedt el, hogy Dr. Borbély István a Discom dohány elosztó r. t. cluji kerületének igazgatója eltávozni készül Erdélyből és Magyarországra szándékozik áttelepedni.

E hírre vonatkozólag felkerestük Dr. Borbélyt, aki kijelentette, hogy a hír nem fedi a valóságot, mert ő egyáltalán még a gondolatával sem foglalkozik annak, hogy Erdélyt illetve Kolozsvárt elhagyja.

Erről ugyan volt szó, hogy az Okiráltságba (a Regátba) költözzön — ugyanis egy nagy vagyonnal rendelkező rokon család meghívta, hogy vegye át vagyonuk igazgatását, mivel a család feje nem rég elhalálozott, de amint mondotta — ezt a megtisztelő meghívást is elhárította magától, mert nem óhajt eltávozni Kolozsvárról.

Mi is az a „zsebcirkáló“?

A tilalomból született német fegyver, amely az angol és francia flotta tengeri fölényét kétségessé teszi

Az utóbbi időben egyre gyakrabban hallunk a német zsebcirkálók működéséről, különösen pedig a „Deutschland“-ról, amelynek több angol hajó elsüllyesztését tulajdonítják és amely a City of Flint is elfogta.

Nézzük hát, milyenek ezek a zsebcirkálók és működésük mennyiben befolyásolhatja a háborusorsót?

Az a három Deutschland-típusú zsebcirkáló, amelyet a német flotta rendelkezik, a versaillesi szerződés azon kikötésének eredményeként jött a világra, amelyben Németországnak megtiltották a tízezer tonnánál nagyobb sorhajók és páncélosok előállítását. Ezt a tilalmat a német technika a „Deutschland“, „Admiral Scher“ és „Admiral Graf Spee“ megépítésével játszotta ki. Ezt a három hajót nevezték el az angolok »pocket battleship«-nek — zsebcirkálónak. Ez az elnevezés nem annyira guny, mint inkább az elismerés kifejezése, mert az angol tengerészeti körökben igen nagy feltűnést keltett az a technikai leleményesség, amellyel a németek a kis hajókat veszedelmessé tették, még a szövetségesek nagy, 22 ezer tonnán felüli űrtartalmú sorhajóival szemben is. A leglényegesebb újítás ezeknél a zsebcirkálóknál, hogy ezek az első páncélos hajók, amelyek nem gőzturbinák, hanem Diesel-motorok hajtának. Ez csak a német ipar hatalmas fejlődésének volt köszönhető, amely olyan motort tudott alkotni, mely 26 mérföldes óránkénti sebességet kölcsönöz a hajónak, vagyis olyan sebességet, amelyet nem ért el még egyetlen motorral hajtott hajó, sőt páncélos sem, kivéve az angol és japán nagy cirkálókat.

Ezeknek a motoroknak az alkalmazása, amelyek kis térfogatuknál fogva lehetővé tették, hogy a kistonnaszámú hajót nagyságukhoz viszonyítva, aránytalanul erősen fegyverezzék fel, a német konstrukció diadalának kellett elismerni.

A zsebcirkálók félelmetes felszerelése

A zsebcirkálók felszerelése a következő: hat darab 280 mm. kaliberű, két hármastoronyban elhelyezett hajóágyú, nyolc 150 mm-es ágyú szimpla toronyokban, hat 105 és nyolc 37 mm-es légháritó ágyú. — Ezenkívül nyolc torpedóeresztő csővel (533 mm.) és két vízi repülőgéppel rendelkezik.

Ezek a fegyverek felsőbbeséget biztosítanak számára minden más cirkálóval szemben, amelyek maximálisan 205 milliméteres ágyúkkal lehetnek felszerelve. Akciórádiuszuk 16 ezer mérföld, vagyis a föld negyedét körülhajózhadják,

anélkül, hogy készletük kiegészítésre szorulna. Ez a tulajdonságuk különösen veszedelmessé teszi őket az ellenséges kereskedelmi hajók utáni nagy hajszában a nagy tengeri utakon.

Igaz ezzel szemben, hogy ez a három cirkáló és a két most épített 26 ezer tonnás »Scharnhorst« és »Greisenau« képezik az egész német hadiflottát, viszont a két utóbbi a kereskedelmi háborúban nem vállalhat szerepet, mivel Diesel motorok helyett turbinákkal van felszerelve és így sem sebességük, sem akciórádiuszuk nem elég nagy.

Három törpe 27 gulliverrel szemben

Anglia a német flottával szemben tizenöt, a Royal Oak elsüllyesztése után tizennégy páncélosból álló flottával rendelkezik, amelyek mindegyike hatalmasabb és erősebb a német egységeknek a hajóinál. Franciaországnak pedig hat régi cirkálójuk van, amelyek fegyverzetben felülmúlják ezt a Deutschland-típust és két új páncélosa, a »Dunquerque« és a »Strasbourg«, amelyek sebességben, térfogatban és fegyverzetben egyenlőek a »Scharnhorst«-tal.

Ebből a kis összeállításból is világosan látszik, hogy Németország számára lehetetlen hosszabb ideig felvenni a harcot a fölényes angol-francia flottával és megszerezni a tengerek feletti uralmat. Viszont tény, hogy az angol-francia flottának csak öt olyan hajója van, mely gyorsaságban felveheti a versenyt a német hajókkal. Ez az öt hajó, a Hood, Repulse, Renown, Dunquerque és Strasbourg. Így aztán, ha a németek az egységes szövetséges flottával nem is mérkőzhetnek, ha sikerül elkerülniök a fenti öt hajót, úgy gyorsaságuk mindig biztosítja menekülésüket.

Ez a gyorsaság, nagy cselekvési körzet és a fegyverzet veszedelmes ellenfélle teszi a német cirkálókat, ha sikerül elérniök a nagy nemzetközi utvonalakat. Hiszen ezeket az utakat végig olyan cirkálók védik, amelyek semmilyen tekintetben sem mérkőzhetnek a »zsebcirkálókkal«. Mindig ki van téve a támadásnak, anélkül, hogy a támadó tulsokat kockáztatna. A kereskedelmi hajóknak hajókaravánba tömörítése nem védekezés a zsebcirkálók ellen, csak nagyobb zsákmány lehetőségét nyújtja, mint a magukban és nehezebben felfedezhető hajó. — Az egyetlen biztos védekezést ellenük csak az az öt hajó nyújtja, amely úgy gyorsaságban, mint fegyverzetben megmérkőzhet velük.

Már pedig ezeknek egy részét állandóan az Északi-tengerben kell tartani, hogy a bázisaikon maradt német hajókat szemmel tarthassák. Vagyis a »Deutschland«-féle cirkálók kiszökése a nyílt tengerekre igen nagy és komoly veszélyt jelent az angol-francia hajóhadra, amelynek legalább két egységét a »Scharnhorst« és »Greisenau« őrizte kell lekötöni.

Ez magyarázza meg, hogy az angolok első légitámadásai — miért Kiel és Wilhelmshafen, e két hajó bázis ellen irányultak.

Egy zsebcirkáló négy tengeren

Az egyetlen módszer a veszteségek csökkentésére és a kalózhajó működési idejének csökkentésére a tengerek kiürítése minden olyan hajótól, amely zsákmányául esne és amelynek rakománya hozzájárulhatna a zsebcirkáló üzemanyag és élelmiszerellátásához. Ez a módszer azonban jelentős veszteségeknek teszi ki a szövetségesek közgazdaságát.

Van még egy lehetőség és pedig a hajókaravánoknak a sorhajókkal

való kísérése, de ez természetesen csak a nagyjértékű rakományok esetén jöhet szóba és akkor is igen költséges.

Mindezek után érthető az az erőfeszítés, amelyet az angol hajók tesznek, hogy a még otthonrekedt zsebcirkálókat megakadályozzák abban, hogy az Északi-tengert elhagyják.

Valószínű, hogy a ma egyedül működő Deutschland, miután a blokádk fokozását klerőszakolta, nem marad meg jelenlegi színhelyén, az Atlanti Óceán északi részén, hanem olyan tengerrészeket fog felkeresni, amely egyelőre mentes a cirkálóktól, vagyis az Atlanti Óceán déli részét, a Csendes Óceánt, vagy az Indiai Óceánt. Ezeken a helyeken egy ilyen zsebcirkáló a jelenlegi körülmények között az egész tengeri forgalmat paralizálhatja, sőt a szárazföldet is megtámadhatja és mindaddig, amíg sorhajót oda nem irányítanak, biztonságban működhet.

Ottó és Vilmos hivei munkában

A »Paris Soir« londoni levelezője a Sunday Dispatch értesülésére hivatkozva azt írja, hogy a monarchia visszaállításának hivei Középeurópában igen aktívak Londonban, Párisban és Rómában. A Habsburgok nyíltan dolgoznak, Vilmos hivei pedig titokban. Tekintve, hogy a Kaiser családjának több tagja Németországban él, az akciót nem lehet nyíltan folytatni.

Megoldották a zsirosarcbőr problémáját!

A zsiros, pattanásos arc bőr igen gyakran a helytelen puderkeverék használatának eredménye. Nemcsak a zsiros arc bőr oka ismeretes ma már, hanem eltüntetésének módja is.

A SULFAMYL-puder mikroszkopikus elosztása kén és egyéb hatóanyagok tartalmánál fogva megszünteti az arc zsiroságát és pattanásait. Az arcot üdvé és bársonyossá teszi. Éjjelre kitűnő szolgálatot tesz a

SULFAMYL-arckrém

HASZNÁLYON

préselt élesztőt

mely az egészségre nem ártalmas

Vidékre „költöztetik” a franciák a Pantheon halottait

Nagy költők szívét, porhüvelyét kegyelettel őrzi az utókor

Párisban, ahol homokzsákokkal torlaszolták el a középületek, muzeumok bejáratait, ablakait, hogy megvédjék a légítámadások okozta pusztításoktól, most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy elszállítják és ideiglenes nyugvóhelyen helyezik el a Pantheon halottait, a franciák „örök halhatatlanjait.” A francia nagyságok porhüvelyei tehát vándorútra indulnak, hogy valamelyik vidéki francia város temetőjében pihenjenek addig, amíg elűl a háborús vihar és amíg viszályuket őket örök nyugvóhelyükre.

A földi életből eltávozott nagyságok eltemetése nem jelent minden esetben örök nyugalmat is. A történelem folyamán igen sok példát találunk arra, hogy politikai vagy érzelmi okokból az egyszer elhantolt sirt felásták, hogy más helyre vigyék az elhunyt temét.

Elkallódott erekiyék

Byront is két helyen temették el. A nagy angol költő Görögor-

szágban hunyta le örökre szemét. A görögök nagyon szerették Byront és halálakor háromhetes gyászt rendeltek el az országban.

Csak hosszú huzavona után adták ki a költő porhüvelyét, az angol kormány erélyes fellepésére. A nagy angol nemzeti költőt a westminsteri kolostorban akarták örök nyugalomra helyezni. A költő szívét azonban nem kaphatták meg az angolok, a görögök ezüst kehelybe zárva, egészen a török megszállásig Missolanga városkában őrítették, azután pedig eltűnt és soha többé nem sikerült nyomára akadni.

Hosszu ideig őrítették a santa-luciai akadémiában Rafael csontvázat, de amíg ide került, sok furcsaság esett meg a világ egyik legnagyobb festőzsenijével. Amikor Goethe megtekintette Rafael földi maradványát, így kiáltott fel:

— Ez a hatalmas koponya ezer közül is kiválna...

A halhatatlan német költő nagyot tévedett. Amikor 1833-ban az

akkor már a Pantheonban elhelyezett Rafael sirját felnyitották, a koponya is a rendes helyén volt. A santa-luciai „Rafael” csontvázat erre gyorsan eltűntették, de Goethe sohasem mondták meg, hogy a santa-luciai áradó szavak — egy idegen koponyának szóltak.

Mozart a legnagyobb nyomorúságban halt meg, még külön sirt sem kapott. Hosszu évek múlva a temetőt felásták és a sírások hanyagsága miatt elkeverődtek a csontok. Tudósokból álló bizottság évekig vizsgálta a csontokat, amíg meg állapította, melyek Mozart csontjai. Hogy ez mennyire megbízható, azt nem nehéz elképzelni.

Chopin szive

Chopin koporsója egy párisi temetőben nyugszik, de utolsó kívánságához képest szívét halála után kivágták és szülőhazájában, Lengyelországba szállították. 1860-ig a varsoi Szent Kereszt kolostorban őrítették, de az akkori felka-

idején eltűnt.

Voltaire holttestét sokáig a Pantheonban őrítették, amíg a forradalom szét nem szórta hamvait.

Ugyanez a sors érte Rousseau hamvait is. Mussolini parancsára most alakult meg a bizottság Bocaccio sirjának felkutatására. Ismeretlen sírban nyugszik a magyarok közül a legnagyobb költőnk, Petőfi. A kultura, az utókor ragaszkodása állandóan napirenden tartja a kérdést.

Az emberiség remél és nem hagy fel reményével, hogy egyszer szellemi nagyjainak eltemetési helyeit megtalálja, hogy az utódok elzarándokolhassanak a sírokhoz és hitet meríthessenek a további munkára.

Ma, amikor a franciák azon gondolkodnak, hogy elhunyt nagyjai porhüvelyét elviszik Párisból, nem fenyeget az a veszély, hogy az új ideiglenes nyugvóhely feledésbe megy, mint a múltban, mert remélhető, hogy a viszály egyszer véget ér és a vándorló porhüvelyek visszakérülhetnek végső helyükre.

A nyerskoszt és a gyomorhajok

„Minthogy tíz éve követem a nyerskosztosok tanácsát, húst ma sem eszem. Valóban megszabadultam nagyon sok szenvedéstől, azonban ideges gyomorhajom nem múlt el. A szigorú étrendről való legkisebb eltérés is fájdalmakat, szédülést, görcsöket okozott. Ellenben két üveg Gastro-D. elfogyasztása után teljesen megszűntek emésztőszervi panaszaim, nem érek sem szédülést, sem görcsöket, ideges gyomorhajomból tökéletesen kigyógyultam. Nem mulasztatom el kijelenteni, hogy tökéletesen meg vagyok elégedve az elért eredménnyel. A gyógyszer hatása igazán meglepő. A Gastro-D. kezelés törhetetlen híve vagyok és meg vagyok győződve arról, hogy ez a gyógyszer az összes emésztőszervi betegségeknek eddig még soha nem tapasztalt kedvező hatást fejt ki.” Ime mit ír dr. Vancea József, Tg.-Mures, Str. Stefan cel Mare 14. A fenti sorokhoz nem kell kommentár.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 140 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, București, Calea Victoriei 124.

A háboru és a tőzsde

Az európai katonai műveletek első hónapjában az amerikai tőzsdén a részvények árfolyama hat millió dollárral emelkedett. A „The Analyst” című amerikai folyóirat szerint az árak indexe 76.1 százalékról 81.5 százalékra emelkedett. Az ipari termelés nívója ugyanabban az időszakban az utolsó két év legmagasabb pontját érte el. Mégis az USA pénzügyi és ipari körei azt hiszik, hogy ez még csak a kezdet. Egy amerikai lap beszámolója megállapítja, hogy noha a háboru rettenetes, mégis energikus és optimista szél fújdogál az amerikai iparban és tőzsdén.

LOTERIA DE STAT

Noul plan de tragere

Sistem nou pe Tranșe Fiecare tranșă 100.000 lozuri matcă

2 trageri într-o lună

TRANȘA I-a

Tragerea la 15 Noemvrie 1939

Câștiguri	a Lei
7	1.000.000.—
14	400.000.—
30	100.000.—
40	40.000.—
100	20.000.—
200	10.000.—
400	4.000.—
4.000	400.—
8.000	200.—
10.000	1.600.—

Prețul unui loz întreg Lei 800.—,
un sfert Lei 200.—

TRANȘA II-a

Tragerea la 18 Noemvrie 1939

Câștiguri	a Lei
1	8.000.000.—
14	1.000.000.—
20	100.000.—
1.200	10.000.—
1.600	1.000.—
8.000	200.—

Lozul este valabil numai pentru
tranșă înscrisă pe loz.
Câștigurile se plătesc
fără rețineri de impozite